

Atelier Théâtral des Institutions Européennes

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Ο Σιμιγδαλένιος

του Αλέξανδρου Αδαμόπουλου

30, 31 Μαΐου και 1 Ιουνίου 1997
Les Tréteaux de Bruxelles
rue de Laeken 159, 1000 Bruxelles

Δυο λόγια από τον συγγραφέα

Σκεφτόμουνα πριν λίγα χρόνια - και το έγραφα - πως "Ο Σιμιγδαλένιος" ήταν ένα στοιχείο. Με τον εαυτό μου. Γιατί δεν είχα ασχοληθεί ποτέ μου ούτε με τα παραμύθια, ούτε με το τί μπορεί να δώσει ζωντανά στις μέρες μας ένα σύγχρονο θεατρικό έργο με θέμα παρμένο από την παράδοση. Ακόμα, γιατί δεν είχα επιχειρήσει να γράψω έμμετρα και με ρίμα, επειδή πίστευα πως όλα αυτά ανήκουνε στο παρελθόν. Φαίνεται -έγραφα- πως δεν είν' έτσι. Κάποια πράγματα είναι πάντα εκεί -μέσα μας. Αρκεί να σκύψουμε και να τα δούμε.

Πέρασαν τέσσερα χρόνια. Ο "Σιμιγδαλένιος" μου άρχισε πια να έχει τη δικιά του ζωή: εκδόθηκε, άρχισε να διαβάζεται, διδάχτηκε, άρχισε να παίζεται: Τρίκαλα, Ελευσίνα, Καλαμαριά, Καμίνια, Άργος, Αργοστόλι, Σπάτα, Καισαριανή... Με μικρά παιδιά, με εφήβους, με ερασιτέχνες ενηλίκους. Φαίνεται πως αρέσει: θα δούμε, μικρός είναι ακόμα...

Εγώ, ωστόσο, από τη μεριά μου, είμαι λίγο πιο ήσυχος καθώς έχω ακούσει τους στίχους και τις ρίμες του "Σιμιγδαλένιου" να λέγονται εντέλως φυσικά και να λειτουργούν καλά τόσο σε μικρούς όσο και σε μεγάλους. Αλήθεια, κάποια πράγματα είναι πάντα εκεί: μέσα μας. Αρκεί να σκάψουμε και να τα βρούμε..

Αθήνα, 5.5.97

Αλέξανδρος Αδαμόπουλος

Βρυξέλλες, Μάιος 1997

Είναι η δεύτερη προσπάθειά μας να ασχοληθούμε με έργο από και για μικρούς και μεγάλους μετά τον Ματία τον Α' της Άλκης Ζέη. Αυτή τη φορά μας συγκίνησε "Ο Σιμιγδαλένιος" του Αλέξανδρου Αδαμόπουλου. Όχι μόνο γιατί διαβάζοντάς το φανταστήκαμε κι εμείς το έργο με "τρομερή ζωντανία, συνεχή κίνηση, ζουμερά χρώματα, μουσική και πολλή έκφραση", όπως λέει ο ίδιος ο συγγραφέας στο βιβλίο του. Αλλά και γιατί νιώσαμε την ανάγκη να ζήσουμε για λίγο στον κόσμο του παραμυθιού και τους ξεχασμένους του, λόγω του τρόπου ζωής μας, κώδικες, βασιλιάδες, βασιλοπούλες, προσωποποιημένα στοιχεία της φύσης, μαγικά κινούμενα που γεννούν χημικές κλώσσες και μαζί λαογραφικά στοιχεία σαν το ζύμωμα του ψωμιού και την επεξεργασία του μαλλιού. Δεν φιλοδοξούμε να ανταγωνιστούμε την αφήγηση στο γόνατο της γιαγιάς που έτσι κι αλλιώς έχει να παλέψει με την τηλεόραση και τα σπόντιο ηχογράφησης. Θέλουμε μόνο να δείξουμε πως παραμύθι και μάλιστα λαϊκό (ο Σιμιγδαλένιος περιλαμβάνεται στα "Παραμύθια του λαού μας" που επιμελήθηκε ο Γ.Ιωάννου το 1990, εκδόσεις ΕΡΜΗΣ) μπορεί να γίνει θέατρο, μπορεί να αποκτήσει ταυτότητα στο χρόνο και στο χώρο και να μείνει ανάμνηση -γεμάτη ζωντανία, κίνηση, χρώματα και μουσική -όπως κάθε θεατρική παράσταση: Μετά τη βραχύβια ανεξάρτητη ζωή της εξαφανίζεται για πάντα αφήνοντας μόνο μνήμες. Σε άλλους καλές σε άλλους όχι. Θα προσπαθήσουμε οι μνήμες του Σιμιγδαλένιου να είναι όσο πιο καλές γίνεται.

Η Ομάδα

Αλέξανδρου Αδαμόπουλου Ο Σιμιγδαλένιος

Σκηνοθεσία: Τάσος Νυχάς

Σκηνικά: Λουτσάνα Μαθιουδάκη

Μουσική: Τάκης Μέντης

Τεχνική επίβλεψη: Φραγκίσκος Νικολιάν / Βασίλης Μαθιουδάκης

Αφίσα: Θόδωρος Κασάπης

Κοστούμια: COSTHEA

Συμμετέχουν:

Βασιλοπούλα Α΄:	Θάλεια Βουνάκη	Βασιλοπούλα Β΄:	Κατερίνα Χρονοπούλου
Βασιλιάς Α΄:	Γιώργος Στρογγύλης	Βασιλιάς Β΄:	Διογένης Σακελλαρίου
Βάγια Α΄:	Μιμί Χαλικιά	Βασίλισσα Β΄:	Μαρία Πατακιά
Σιμιγδαλένιος:	Μανώλης Νυχάς	Βάγια Β΄:	Λιάνα Χρονοπούλου
Αυλικοί:	Βασίλης Μαθιουδάκης	Γιατρός:	Γιώργος Αλεξάκης
	Νίκος Κατσαρός	Ξεματιάστρα:	Τούλα Αυμπεράκη
	Βιβή Κολιάτση	Μέγας Αυλάρχης:	Τάσος Νυχάς
	Ηλίας Σωτήρχος	Αυλικοί:	Ιωάννα Αβραμίδου
Υπηρέτες:	Στέφανος Γκόγκος		Βαγγέλης Διβάρης
	Νίκος Νυχάς		Μπάμπης Τσέτης
Μάνα του Ήλιου:	Ράνια Σαραφίδου	Τελάλης:	Απόστολος Ιωακειμίδης
Ήλιος:	Ιάσων Σακελλαρίου	Ναύτες:	Στέφανος Γκόγκος
Μάνα της Σελήνης:	Σάσα Δεληκάκη		Αντώνης Λεοντίου
Σελήνη:	Μαριάννα Γιαννίκου		Αλέξανδρος Νικολιάν
Μάνα των Αστειριών:	Μαριέττα Κασιμάτη		Νίκος Νυχάς
Αστέρια:	Χρυσάνθη Κασιμάτη		Ζαχαρίας Ρέβελος
	Μπέτσου Δαλαμάγκα		Χρήστος Ρέβελος
	Νανά Δαλαμάγκα		Γιάννης Στρογγύλης
	Αναίς Νικολιάν		Μπάμπης Τζαβάρας
Φωνή:	Νίκος Παπαδημητρίου		

Το τραγούδι της Βασιλοπούλας ερμηνεύει η **Ελένη Χρονοπούλου**. Κιθάρα: Ελένη Χρονοπούλου - Πιάνο : Μανώλης Νυχάς

Το έργο αποτελείται από δύο μέρη. Μετά το πρώτο μέρος γίνεται διάλειμμα 10 λεπτών.

ΤΟ ΥΠΕΡΦΥΣΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΣΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΝ

(ΜΕΝΗ ΚΑΝΑΤΣΟΥΛΗ - Επίκ. Καθηγήτρια Παιδαγωγικού Θεωρητικού)

..... Ξεχωριστή θέση ανάμεσα στις θνητές γυναίκες που χρησιμοποιούν υπερφυσικές δυνάμεις -για το καλό ή το κακό- κατέχει η Γυναίκα-Δημιουργός, όπως προσκλείεται στο παραμύθι του "Σιμιγδαλένιου". Η ηρωίδα, ανικανοποίητη από τους υποψήφιους μνηστήρες της, αποφασίζει να κατασκευάσει η ίδια τον άντρα που θα παντρευτεί από "ένα τσουβάλι μύγδαλα,, ένα τσουβάλι σιμιγδάλι και ένα τσουβάλι ζάχαρη". Τα υλικά της δημιουργίας, που είναι καρποί της γης, μας παραπέμπουν συνειρμικά σε αρχαϊκές λατρείες με επίκεντρο τη Μητέρα-Γη. Η θρόνητα αυτή λατρευόταν ήδη στην παλαιολιθική εποχή, πολύ πριν εμφανιστούν οι πατριωχικοί μύθοι που μιλούν για άντρα θεό δημιουργό. Οι πρωτόγονες γεωργικές κοινωνίες, έχοντας επίτοχα παρατηρήσει τις αντιστοιχίες ανάμεσα στη γονιμότητα του γυναικείου κορμού και της φύσης, οδηγήθηκαν με το ένστικτό τους σε θεότητα θηλυκή. Η βασική προϋπόθεση ότι όλα γεννιούνται και όλα ξαναγεννιούνται με το θάνατό τους στην αρχαία ζωοδότρα πηγή, τη Γη, ο αέναος κύκλος ζωής και θανάτου φέρει στο φως τις πρωταρχικές ανθρώπινες δοξασίες και φοβίες που διαποτίζονται από σεβασμό για το γυναικείο φύλο.

Επί μπορούσε το παραμύθι του Σιμιγδαλένιου, με το αρχαϊκό υλικό που συσκόλλει, να χρησιμεύσει σαν το κλειδί για την κατανόηση συνολικά των υπερφυσικών γυναικών των παραμυθίων. Όποια μορφή και αν παίρνουν, τότε με προσοχή τρομακτικό και πότε μελίχρο, τότε καταστροφικές και τότε ζωογόνες, όλες αυτές οι γυναικείες μορφές, η μια δίπλα στην άλλη, συνθέτουν ένα ολοκληρωμένο, συμπληρωματικό, καθόλου αντιστατικό, παρά τις αντιθέσεις του, πρόσωπο της Γυναίκας. Αυτό που χαράχθηκε στην αυγή του πολιτισμού και που διαμέσου των αιώνων ακροτηριάστηκε, χάθηκε, παραλλάχθηκε ή διατηρήθηκε σε λανθάνουσα κατάσταση, ανεξήγητα στο σημερινό αναγνώστη. Της Γυναίκας-Θεάς που μέσα από τη φυσιολογία του σώματός της ζει, γνωρίζει, μέχρι τα μύρια της ψυχασυνθεσίας της, το μυστήριο της ζωής. Η υπερφυσική γυναίκα των λαϊκών παραμυθίων διασώζει και ενσαρκώνει το προαιώνιο, πανανθρώπινο δέος μπροστά στο ακατανόητο της ζωής και του θανάτου.

(Λαϊκό παραμύθι και παραμυθάδος στην Ελλάδα - Επιμέλεια: Β. Αναγνωστόπουλος, Κ. Λιάπης / Εκδόσεις ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ - 1995)

Βιογραφικό σημείωμα του συγγραφέα

Ο Αλέξανδρος Αδαμόπουλος έχει εκδώσει τη συλλογή διηγημάτων "Δώδεκα και ένα ψέματα" (εκδ. ΙΚΑΡΟΣ) και τον "Σιμιγδαλένιο" (εκδ. ΕΣΤΙΑΣ), που έχει περιληφθεί στο ρεπερτόριο του Εθνικού Θεάτρου. Έχει γράψει το λιμπρέτο της όπερας "Οι Δαιμονισμένοι" που πρόκειται να παρουσιαστεί στην Εθνική Λυρική Σκηνή. Το παιδικό θεατρικό του "Ιναχος ο γιος του Ωκεανού" παρουσιάστηκε σε σκηνοθεσία δική του στο Παρίσι, στο Ναύπλιο και στο Αρχαίο Θέατρο του Άργους με τη θεατρική ομάδα του Πελοποννησιακού Λαογραφικού Ιδρύματος.

Έχει μεταφράσει τα θεατρικά, "Η δύναμις του σκότους" του Λέοντος Τολστόι, "Η πόλη που πρίγκηπας της ήταν ένα παιδί", του Μοντεβλιάν (Εθνικό Θέατρο), "Δεν παίζουν με την αγάπη" και "Λορενζάτσι" του Αλφρέ ντε Μυσσέ και "Οι δαιμονισμένοι" του Καμύ (Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος).

Έχει συνεργαστεί με το χοροθέατρο "Ροές", με το περιοδικό "Τέταρτο" με το ίδρυμα Γουλανδρή-Χορν, με το "Θέατρο Τέχνης". Έχει ιδρύσει την "Εταιρεία Φίλων Μουσικής Γιάννη Χρήστου", οργανώνοντας εκδηλώσεις εντός και εκτός Ελλάδος για την προώθηση του έργου του μεγάλου συνθέτη.

Είναι Γενικός Γραμματέας στους "Φίλους" του Μουσείου Λαϊκών Οργάνων. Διετέλεσε Γενικός Γραμματέας στο Διοικητικό Συμβούλιο του Εθνικού Θεάτρου.

Προηγούμενες παραστάσεις της ομάδας μας

1. Η δίκη του Ορφέα και της Ευρυδίκης, του Γ. Σκούρτη, σε σκηνοθεσία Ειρήνης Χαλικιά, Ιούνιος 85, Βρυξέλλες
2. Εσωτερικές Ειδήσεις, του Μάριου Ποντίκα, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Απρίλιος 86, Βρυξέλλες και Ιούνιος 86 Λουξεμβούργο
3. Εκκλησιάζουσες, του Αριστοφάνη, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιανουάριος 87, Βρυξέλλες
4. Νταλικά, της Κωστούλας Μητροπούλου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Οκτώβριος 87, Βρυξέλλες
5. Φαύστα, του Μίποστ, σε σκηνοθεσία Θόδωρου Αρβανίτη και Αντώνη Δαγκώδη, Δεκέμβριος 89, Βρυξέλλες
6. Τα τέσσερα πόδια του τραπέζιού, του Ιάκωβου Καμπανέλλη, σε σκηνοθεσία Γιάννη Οικονομίδη, Νοέμβριος 91, Βρυξέλλες
7. Τα μονόπρακτα: Ο θάνατος του Περικλέους, του Α. Κορομηλιά και Αίτηση σε γάμο, του Αντον Τσέχοφ, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Ιούνιος 92, Βρυξέλλες
8. Θεσμοφοριάζουσες, του Αριστοφάνη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 93, Βρυξέλλες
9. Αντε Γεια, του Θανάση Παταγωργίου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Απρίλιος 94, Βρυξέλλες
10. Ο τοπικός παράγων, του Παναγιώτη Καζιά, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Δεκέμβριος 94, Βρυξέλλες
11. Μάνα, μητέρα, μιμά, του Γιώργου Διαλεγμένου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιούνιος 85, Βρυξέλλες
12. Ματίας ο Πρώτος, της Άλκης Ζέη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Νοέμβριος 95, Βρυξέλλες
13. Το Ενωδρείο, του Κώστα Μουρασελά, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιούνιος 96, Βρυξέλλες
14. Ο κήπος με τα χελιδόνια, του Μπάμπη Τσικληρόπουλου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιανουάριος 96, Βρυξέλλες - Φεβρουάριος 96 Λουξεμβούργο.

Η ομάδα μας συμμετείχε με το έργο "Νταλικά" στο θεατρικό Αιταγωνισμό του Δήμου Ιθάκης, το Σεπτέμβριο του 1987 και διακρίθηκε με το βραβείο της "καλύτερης παράστασης πρωτόκακτου έργου" (δευτερο από πλευράς σπουδαιότητας) και το βραβείο δεύτερου γυναικείου ρόλου.